

Kunstwerk v/d week

Jacob Dwyer, Spreekbuis

Sonic Bloom van Yuri Suzuki, in 2021 op het London Design Festival.

Foto Getty

Toch even luisteren

Uit de *Spreekbuis* van Jacob Dwyer klinkt **een eindeloze monoloog**, die je als luisteraar niet kunt onderbreken. Eenrichtingsverkeer dus, maar het werkt wél verbindend.

Door **Marsha Bruinen**

Spreekbuis van Jacob Dwyer, bij zijn huis in Amsterdam.

Foto Natascha Libbert

Beste vreemdeling', fluistert kunstenaar Jacob Dwyer door zijn knalgroene *Spreekbuis* (2024). Het kunstwerk steekt in Amsterdam-Oost uit een raam op vier hoog, knikt dan als een regenpijp naar beneden en mondt boven de stoep uit in een grote hoorn waar het hoofd van een nieuwsgierige voorbijganger precies in past.

'Ik spreek hier tot jou vanuit de kamer waar ik woon', hoort de luisteraar Dwyer geconcentreerd vertellen. 'Er is hier een raam. Een klein vierkant raam aan de binnenmuur. De lucht moet net zijn opgeklaard, want een enkele lichtstraal is de kamer binnengekomen en...'

Stop: is de kunstenaar nu echt vanuit zijn kamer daarboven alles wat hij ziet aan het beschrijven aan voorbijgangers? Nee, dat kan niet, want het gefluister gaat onophoudelijk door – óók wanneer Dwyer er op een zaterdagochtend naast staat om zijn geluidssculptuur toe te lichten aan wijkgenoten.

Een buurmeisje – ze luistert elke ochtend naar de *Spreekbuis*, op weg naar school – is nieuwsgierig. Hoe werkt dit kunstwerk? Daar wil Dwyer niet te veel over kwijt, zegt hij met een glimlach. Want zou dat de magie niet verpesten? Nog een vraag dan: waarom heeft hij de spreekbuis gemaakt? Omdat hij binnen en buiten met elkaar wilde verbinden, antwoordt Dwyer.

De kunstenaar doet mee aan *Welcome Stranger*, een Amsterdams project waarbij kunstenaars een kunstwerk tentoonstellen aan de gevel van hun huis. In eerdere edities bedekte kunstenaar Esther Tielemans haar huis met gifgroene folie, veranderde Simon Wald-Lasowski zijn zolderkamer in een koekoeksklok en liet Minne Kersten een airco uit haar raam rooksluizen de straat in blazen.

Kunst maken bij je eigen huis: voor Dwyer was dat nog wel even een dingetje. Toen hij werd uitgenodigd deel te nemen aan dit project, wist hij namelijk nog helemaal

niet waar in Amsterdam hij nu, een jaar later, zou wonen. De Britse kunstenaar heeft er een lange zoektocht naar een betaalbare woning op zitten. In acht jaar tijd heeft hij op tien verschillende plekken gewoond. Nu heeft hij voor het eerst een huurcontract voor onbepaalde tijd bemachtigd.

Antikraak, op de bank, in onderhuur: in de monoloog die door de *Spreekbuis* klinkt, komen herinneringen aan al zijn vroegere en geregeld precieze slaapplekken voorbij. 'Ik zie plassen op de grond', hoor je Dwyer bijvoorbeeld zeggen – een anekdote over een vroegere bovenbuur wiens zelfgebrouwen bier op een dag door het plafond lekte. Hij mijmert verder. 'Hoeveel kamers heb ik in deze stad gekend? Hoeveel burens heb ik niet gesproken?'

Zijn nieuwe burens in Amsterdam-Oost spreekt hij sinds een maand via dit kunstwerk. Of nou ja, hij spreekt *tot* ze. Toen de spreekbuis net was geïnstalleerd, dachten wijkgenoten dat een

'buurtfluisteraar' zijn intrek had genomen in de straat: iemand aan wie mensen die er wonen hun zorgen kwijt kunnen.

Maar dat kan niet. Steek je je hoofd in de *Spreekbuis*, dan hoor je de kunstenaar een eindeloze, associatieve monoloog afsteken. Onderbreken kun je hem niet.

Op het eerste gezicht lijken de spreekbuis-sculpturen van Yuri Suzuki een stuk socialer. Het grote openbare kunstwerk *Sonic Bloom* (2021), dat de Japanse ontwerper maakte voor een Londens plein, stond mensen tenminste toe om met elkaar via spreekbuizen in gesprek te gaan.

Dwyers kunstwerk is eenrichtingsverkeer. Toch werkt ook dat verbindend. Wie zijn of haar oor te luisteren legt in deze hoorn, hoort een stem waarin opperste concentratie klinkt. Urgentie, ook: deze buurman móét zijn verhaal even kwijt. Het mooie is: er blijken genoeg buurtgenoten welwillend naar te luisteren.

Jacob Dwyer (36)
Wat Spreekbuis (2024)

Waar Bij het huis van de kunstenaar, aan de Kleine Wittenburgerstraat 315 in Amsterdam, t/m 15/9

Goed om te weten

Naast Dwyer doen momenteel nog twee kunstenaars mee aan *Welcome Stranger*: Sarah van Sonsbeeck en Kristina Benjock

Foto Anami Schrijvers